

Utlämnande av uppgifter från HSA

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Om detta dokument.....	2
2	Problemställning	2
3	Lagstiftning	3
3.1	Offentlighetsprincipen	3
3.2	Allmänna handlingar	3
3.3	Inkommen eller förvarad hos myndigheten	3
3.4	Den personaladministrativa sekretessen.....	3
3.5	Dataskyddsförordningen.....	4
3.6	PSI-direktivet – vidareutnyttjande av offentlig information	4
4	Utlämnande av personuppgifter och utdrag.....	4
5	Sammanfattning.....	5

Revisionshistorik

VERSION	DATUM	FÖRFATTARE	KOMMENTAR
1.0	2013-04-25	Arbetsgruppen för säkerhet på uppdrag av CeHis	Arbetsdokument färdigställt och publicerat
1.1	2016-01-13	Henrika Littorin	Överfört till Inera-mall. Ägarskap för dokumentet överfört till Inera Arkitektur & Regelverk
2.0	2023-01-02	Henrika Littorin	Ägarskap för dokumentet överfört till HSA Förvaltning, därmed även borttag av ordet råd från titeln. Generell översyn av beskrivningar. Ändringar efter granskning av Inera Juridik: <ul style="list-style-type: none">• Hänvisning till dataskyddsförordningen• Mindre justeringar i referenser till lagtexter Fastställd av tjänsteansvarig för HSA.

1 Inledning

Katalogtjänst HSA är en elektronisk katalog som innehåller kvalitetsgranskade uppgifter om organisationer och personer inom vård och omsorg i Sverige. Samtliga regioner och kommuner samt ett stort antal privata vårdgivare är anslutna som producerande organisationer i HSA – antingen direkt via avtal med Inera eller via en annan HSA-ansluten organisation (så kallad tredjepartanslutning via ett HSA-ombud). Ett fåtal andra organisationer verksamma inom vård och omsorg är också anslutna till HSA, t.ex. myndigheter, leverantörer av it-lösningar eller privata/kommersiella HSA-ombud.

Informationen i HSA ägs och förvaltas av de HSA-anslutna organisationerna. Via Inera har organisationerna möjlighet att inhämta och komplettera sin information från externa källor så som befolkningsregistret och Socialstyrelsens register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal (HOSP).

Informationen i HSA används också i många tjänster för att invånare och personal ska kunna söka efter kontaktuppgifter och hitta rätt vård på nätet. Uppgifterna i HSA är också en viktig källa för att ge behörighet när användare loggar in i tjänster och system. Utlämnande av uppgifter till andra tjänster sker genom en konsumentanslutning till HSA som hanteras enligt HSA Tjänsteanslutningsprocess¹ och styrs av HSA-policy².

1.1 Om detta dokument

Dokumentet togs ursprungligen fram 2013 av *Arbetsgruppen för säkerhet* på uppdrag av Center för e-hälsa i samverkan, (CeHis -Arkitektur och regelverk). Dokumentet baserades på en genomlysning av lagstiftningens krav och den praktiska tillämpningen hos personuppgiftsansvarig. Dokumentets syfte var – och är – att tjäna som vägledning för HSA-anslutna organisationer och IT-utvecklare. Dokumentet syftade också – och syftar fortfarande – till att vara ett rättsligt stöd till Inera AB och HSA Förvaltning.

Översyn av dokumentets juridiska innehåll har gjorts i samband med övertagande av ägandeskap för dokumentet, först 2016 av dåvarande Inera Arkitektur & Regelverk och sedan 2022 av Inera Juridik i samband med överföring av ägarskapet till HSA Förvaltning.

2 Problemställning

Inera AB och HSA Förvaltning får regelbundet in önskemål om utlämnande av information från HSA som "engångsuttag". Det förekommer även önskemål om att lämna ut organisationsuppgifter ur HSA markerade som publika till ett företag där de ska finnas tillgängliga för "vem som helst". Önskemålet (=kravet) framförs ibland med hänvisning till PSI-direktivet (EU-

¹ Se <https://inera.se/hsa/dokument> under rubriken Stödjande.

² Se <https://inera.se/hsa/dokument> under rubriken Styrande.

direktiv) som i Sverige genomförs genom lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.

3 Lagstiftning

3.1 Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen finns i 2 kap 1§ tryckfrihetsförordningen, som enligt 14 kap. 5§ som regel gäller även utlänningar. Den ger var och en rätt att begära att få del av allmänna handlingar och vanligtvis utan att behöva tala om varför eller vem man är. "Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning ska varje svensk medborgare ha rätt att taga del av allmänna handlingar".

3.2 Allmänna handlingar

Begreppet allmänna handlingar återfinns i 2 kap 3§ tryckfrihetsförordningen.

"Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. Handling är allmän, om den förvaras hos myndighet och enligt 6 eller 7§§ är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndighet."

3.3 Inkommen eller förvarad hos myndigheten

Begreppet "inkommen handling" definieras i 2 kap 2§ tryckfrihetsförordningen, "En upptagning som avses i första stycket anses förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas. En sammanställning av uppgifter ur en upptagning för automatiserad behandling anses dock förvarad hos myndigheten endast om myndigheten kan göra sammanställningen tillgänglig med rutinbetonade åtgärder."

Handlingar som endast förvaras för teknisk bearbetning eller lagring är inte allmänna handlingar enligt 2 kap 9 § tryckfrihetsförordningen; "Handling som förvaras hos en myndighet endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning anses inte som allmän handling hos den myndigheten."

3.4 Den personaladministrativa sekretessen

Den personaladministrativa sekretessen inom hälso- och sjukvården definieras i 10§ offentlighets- och sekretessförordningen. "Sekretess gäller i personaladministrativ verksamhet hos följande myndigheter, för uppgift om personnummer och födelsedatum, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men."

Bland de angivna myndigheterna återfinns hälso-och sjukvård, socialtjänst samt flera av de myndigheter som har en anslutning till HSA.

Det är respektive HSA-ansluten producerande organisation som beslutar om utlämnande av uppgifter från HSA. Offentliga myndigheter omfattas av offentlighetsprincipen, dock inte privata vårdgivare. Offentliga myndigheter kan varken sekretessbelägga personalens namn, titel eller uppgift om den vårdenhet där personen arbetar.³ Den så kallade personaladministrativa sekretessen samt skyddet för hotade personer innebär att personnumret, samt uppgifter som medför att personalen kan nås utanför arbetet kan sekretessbeläggas.

3.5 Dataskyddsförordningen

Dataskyddsförordningen reglerar behandling av personuppgifter. Bestämmelser som omfattar rollen som personuppgiftsbiträde finns i artikel 28.

3.6 PSI-direktivet – vidareutnyttjande av offentlig information

Eftersom Inera AB endast utför teknisk lagring och bearbetning av uppgifter i HSA på de HSA-anslutna organisationernas uppdrag, har Inera AB inte någon skyldighet att utlämna uppgifter – om inte annat har överenskommit med respektive HSA-ansluten organisation genom avtal eller på annat sätt.

Lag (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen innebär ett genomförande av PSI-direktivet⁴. Lagstiftningen syftar till att möjliggöra bl.a. kommersiellt vidareutnyttjande av uppgifter efter utlämnande av dessa.

Lagen reglerar inte frågan om någon ska få tillgång till handlingar för vidareutnyttjande eller huruvida vidareutnyttjande är tillåtet. Detta regleras i annan lagstiftning, såsom tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Varken tryckfrihetsförordningen eller det s.k. PSI-direktivet ger någon rätt att få informationen elektroniskt eller på annat medium än papper.

4 Utlämnande av personuppgifter och utdrag

De HSA-anslutna organisationerna är personuppgiftsansvariga och ansvarar för innehållet i HSA. Inera AB utför personuppgiftsbehandling för organisationernas räkning, reglerat via personuppgiftsbiträdesavtal. Det innebär att var och en av organisationerna beslutar om utlämnande av de uppgifter som definieras som personuppgifter. Inera AB kan således inte självständigt besluta om utlämnande av personuppgifter från HSA utan fullmakt eller

³ 10§ offentlighets- och sekretessförordningen jfr 39 kap 3§ OSL

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn

instruktioner från de personuppgiftsansvariga som lämnat personuppgifterna till Inera AB. Ett personuppgiftsbiträde som nekar till ett utlämnande måste hänskjuta beslutet till berörd personuppgiftsansvarig. Vidare ansvarar de HSA-an slutna organisationerna för registerutdrag enligt artikel 15 i dataskyddsförordningen.

Inera AB ansvarar inte heller för beslut om utlämnande avseende andra uppgifter än personuppgifter som endast lagras och/eller bearbetas för privata eller offentliga vårdgivares – eller andra HSA-an slutna organisationers – räkning, såvida organisationen inte särskilt reglerat detta i avtal eller på annat sätt. Uppgifterna i HSA är inte allmänna handlingar hos Inera AB då uppgifterna endast tekniskt lagras/bearbetas för de HSA-an slutna organisationernas räkning.⁵

5 Sammanfattning

Grundprincipen är att Inera AB inte lämnar ut uppgifter som ägs av andra organisationer.

Ägandeskap för informationen i HSA regleras i HSA-policy⁶. Begäran om utlämnande av information (engångsuttag eller motsvarande) från HSA hänvisas till respektive HSA-an slutna organisation. Begäran om regelbunden hämtning av HSA-information för användning i en tjänst hanteras i enlighet med HSA Tjänsteanslutningsprocess⁷.

I de fall en HSA-an slutna organisation vill att Inera AB ska hantera utlämnande av allmänna handlingar för organisationens räkning ska detaljerade instruktioner lämnas. En finansieringsmodell ska i sådana fall även överenskommas.

⁵ 2 kap 10§ tryckfrihetsförordningen ” Handling som förvaras hos en myndighet endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning anses inte som allmän handling hos den myndigheten.”

⁶ Se <https://inera.se/hsa/dokument> under rubriken Styrande.

⁷ Se <https://inera.se/hsa/dokument> under rubriken Stödjande.